

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina zveša

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOJINA. Lastnik konsorscijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorscijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilniški račun št. 841.652. TELEFON št. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Javni shod v Plavjah.

(Zvršetak.)

Poslanec Kompare je razpravljal na to o predstojajočih občinskih volitvah za Milje, h katerim pripadajo tudi mnoge naše slovenske vasi, saj je vsa okolica miljska izključno slovenska. Govornik se je spominjal časov, ko je Istra spadala pod vladno beneške republike. Pojasnjeval je podrobno sedanje benečansko upravo, ki ni poznala voljenih občinskih zastopov ter je prišel na to v razlaganje o bistvu sedanje naše občine. Občina je skupina prebivalcev, ki jih upravlja zastop, voljen od prebivalstva samega. Občinski temeljni zakon je od 5. marca 1862.

Leta 1863, pa je prišla deželni zboru državna predloga za občinski red. V odseku, ki je pretresoval to predlogo je bil tudi nepozabni pokojni škof Dobrila. Zastopnik vlade je zahteval že tedaj, naj se duhovnikov ne voli v občinske zastope. Tu je zabeležiti zelo čudno dejstvo, da je temu predlogu pritržil tudi tedanji poslanec Legat, pozneji — škof. Toda ta občinski red je bil zelo pomanjkljiv. Že leta 1868, ga je trebalo popravljati. — (§ 6.: aktivna in pasivna volilna pravica občinskim zadrugam in § 2.: novo razdeljenje občin.) Leta 1869, zopet glede nadzorstva vlade nad občinskim delokrogom. Jako interesantna je bila razprava v deželni zboru, ko je tedanji mladi ali bistroumni poslanec Laginja branil svobodo naših občin proti poslancu Fragiacomu. Izvajanja dr. Laginje so napravile velik utis tudi na italijanske poslance.

Govornik je kaj drastično opisoval, kako so si Italijani prizadevali, da bi po formacijah občin srili poitalijančevanje dežele. Tlačiti so hoteli čim več slovenskih krajev pod italijanske municipije. Ali niso uspeli, kakor so želeli. Po nekod se je dogodilo nasprotno od tega, kar so hoteli doseči: da so namreč priklopljeni slovenski kraji dobili moč v roke v dotični občini.

Po teh zelo zanimivih in poučnih podatkih je prešel govornik k občinskim volitvam v Miljah, ki se imajo skoro vršiti. Pod to občino spadajo: Milje za Žavljami in Farnedom, Plavje, Škofije, Hribi, Oltra. Prebivalcev je okoli 960. Italijanov je do 6000, Slovencev okoli 3000. V tej občini je vedno vladala italijanska gospoda, mi nismo imeli v tem občinskem zastopu nikdar važnega glasu. Nekdaj je imela občina miljska zelo velika občinska posestva ki so se raztezala daleč na okoli. Tako je bilo po starem. Ali prišel je prevrat: razvila se je tamkaj velika industrija. —

Ves čas, kar je imela signoria občino v rokah, bila je administracija taka, kakor so navadno italijanske administracije: pod vsako kritiko!! Tako so bili primorani prodajati občinska zemljišča kos za kosom, a velika

sreča je, da so skoro vsa ta zemljišča prešla v posest našega ljudstva, v slovenske roke. Italijanska občinska uprava miljska je bila vedno skrajno krivična slovenskemu delu občine. Govornik je z mnogimi kričečimi podatki in dejstvi ilustriral to krivico, ki so jo trpeli slovenski prebivalci po okolici, izlasti v narodnem pogledu, glede šolstva, pitne vode, cest in poti. Trošili so denar, ki ga je moralo skladati tudi slovensko prebivalstvo, ki pa ni imelo prav nobene koristi od dotičnih naprav.

A konec vsemu je bil, da je prišla občinska uprava v socialistične roke. In sedaj jočejo in tarnajo gospoda, da jim ni možno izhajati pod — kakor pravijo — socialističnim — terorizmom in absolutizmom ter iščejo pri slovenskem ljudstvu pomoči.

Tu pa je govornik dokazoval, da je tudi socialistični občinski zastop istotako italijansko-enostranski v jezikovnem pogledu, kakor je bil oni iz italijanske signorije ter da se tudi nič ne briga za potrebe in koristi kmeta po okolici. Specijalno se je bavil govornik z veliko pralnico, katero delo je stalo mnogo denarja — h kateremu bodo morali prispevati tudi okoličani, ki ne bodo imeli nikake koristi od tega — a je neracionelno izvedeno do božnjaprava brzokone nerabna. Tako je potrdil tudi deželni inženjer, vsled česar noče dež. odbor izplačati obljubljeno deželne podpore.

Zidati hočejo delavske hiše lepo in prav. V ta namen bodo morali napraviti velik dolg. Tudi temu ne bi prigovarjali. Prav pa ni in ni pravično, da bodo s tem dolgom obremenjena občinska posestva po okolici, posest kmetov, ki gotovo ne bodo bivali v tistih lišah.

Nasproti slovenskim občinarjem ni torej nikake razlike med upravo signorije in ono socialistov.

Bližajo se občinske volitve in gospoda bi se iz srca rada otrsela socialističnega gospodarstva. Sami so pa prešibki, da bi mogli doseči ta namen, potrebovali bi tudi naše pomoči. Vprašanje, da-li naj bi mi vsprejeli ponujani nam kompromis? Dva momenta govornik zoper to: prvi se moramo stokrat premisliti mi Slovenci, predno bi hodili na pomoč stranki, ki nam je storila toliko hudega in ki ima toliko na vesti na našo škodo; v drugo pa nas uče izkustva, da ta signoria sklenjenih kompromisov — ne drže! Večkrat že so nas osleparili.

Tudi s socialistično stanko v Miljah se nam ne kaže vezati, ker je — kakor že povdaruje — v narodnem pogledu istotako krivična, kakor je laška gospoda. Tudi od socialističnega občinskega zastopa ni prišla še niti ena slovenska beseda, da-si je

dobra tretjina prebivalstva slovenske narodnosti!

Govornik je prišel torej do zaključka, da Slovincem ne kaže d.uzega, nego da gredo v tretjem razredu samostojno s svojimi kandidati v boj. Še le po rezultatu v tem razredu bo bilo določiti taktiko za II. in I. razredu. Mi se ne smemo podrežati nikomur, ker le z odločnim, samosvestnim nastopom si priborimo primerno moč in ugled v občini. Ali v to treba, da slovenski občinarji nastopijo složno in da združijo vse svoje sile. Nikdo naj ne manjka na dan volitve! Vsa armada naša naj bo šla v Milje. Če bo tako, bo tudi izid volitev časten za nas.

Burno pritrjevanje, ki je sledilo, je pričalo, da zborovalci popolnoma soglašajo z mnenjem govornika.

Zupnik Šime Defar je omenjal za srditost italijanske gospode nastopnega zelo značilnega slučaja. Jedino iz razloga, ker je bivši kooperator G. Notar predložil slovensko pobotnico, mu občina ni hotela več izplačati plačila, vsled česar je g. Notar zbežal iz občine. Ali noče dati ni noviča tudi sedanjemu kapelanu. Vsaki delavec je vreden svojega plačila, a tu imamo človeka, ki vestno vrši svojo službo, a mora pri tem trpeti in stradati že kakih dve leti. Prosi g. poslanca, naj bi se zavzel da se enkrat neh. ta škandal.

Poslanec Kompare je pojasnjeval vso to afero, ki je dajala že posla občini, okrajnemu glavarstvu, namestništvu, ministerstvu. Dozorela je bila že toliko, da je bila občini naložena globa, ako ne izplača. Ali občina se je trmasto upirala in upirala, a c. kr. okrajno glavarstvo v Kopru je končno srečno izbrskalo neki občinski sklep iz leta — 1835, ki da opravičuje postopanje občine. Vsa afero bo morala zopet prehoditi križevi pot instancij in utegne trajati tudi še dve leti, predno bo rešena.

Nadučitelj J. Kuret je izvajal koliko škodo trpe naši istrski vinogradniki, ker ne dobivajo brezobrestnih posojil za obnovljenje vinogradov. Glasom drž. zakona daja država brezobrestna posojila, ako sklene tudi deželni zbor zakon, po katerem daja tudi dežela istotako posojilo. Vsi drugi deželni zbori so že sklenili take zakone, le naš istrski ne.

Poslanec Kompare je podal takoj najboljša pojasnila, zakaj večina dež. zbora noče skleniti takega zakona. Ta deželni zbor je namreč pred leti dovolil veliko svoto 1.000.000 kron v ta namen. Ta denar pa je bil razdeljen izključno le med italijanske posestnike od slovenskih ni dobil nikdo niti vinarja. Italijane so torej rešili. Slovenci pa naj poginejo! (Ogorčenje.) Pozneje je predlagal posl. Spinčić, naj vlada dovoli posojilo brez obzira na deželo. Ali vlada noče tega. Italijani pa tudi nočejo, ker so svojim že pomagali. To je vzrok, zakaj deželni zbor noče skleniti zakona o ob-

restnih posojil. (Silno ogorčenje med zborovalci.)

Na to je bila vsprejeta nastopna resolucija:

„Dne 29. 7. zbrani zborovalci na javnem shodu na Plavjah zahtevajo, da deželni zbor čim prej sklene zakon o brezobrestnih posojilih za obnovljenje po trtni uši poškodovanih vinogradov v smislu enakega državnega zakona“.

Na to je učitelj Kuret izvajal, kako potrebno in tudi željno je naše prebivalstvo pouka v kmetijstvu. V to pa bi treba primerne štetila potovalnih učiteljev. Predlaga torej resolucijo:

„Dne 29. 7. na Plavjah na javnem shodu zbrani zborovalci prosijo c. kr. vladu, da po Istri v vsakem sodnem okraju nastavi stalno c. kr. potovalnega učitelja za kmetijstvo“.

Župnik Š. Defar je stavil vprašanje, zakaj da ne zboruje deželni zbor istrski...?!

Posl. Kompare je povedal, kako je italijanska večina stopila v štrajk, ker je cesarski namestnik obljubil, da bo zastopnik vlade slovenski odgovarjal na slovenske interpelacije. Hrvatski in slovenski poslanci so znižali svoje zahteve do skrajnega. Ali Lahli se nočejo udati. Posledica temu je, da je dežela brez proračuna. Lahli nočejo in vlada — se jih boji!

Ker se ni nikdo več oglasil za besedo, je predsednik zaključil zborovanje, zahvalivši zborovalce na uzornemu vedenju.

Potem pa se je razvila kaj lepa zabava — zares domača zabava. Svirala je domača glasba in pevala sta zbora iz Plavij in Srednje Škofije. Pozneje se je ustanovil improviziran mešani zbor, ki je kaj lepo prepeval narodne pesmi. Poslanec Kompare je napil zastopniku pol. društva „Edinost“ ter se je v iskrenih besedah zahvalil temu društvu, da vsikdar rado pomaga na narodnem delu tudi v Istri, ki ne spada več v njega ožji delokrog. Zahvalivši se na teh laskavih besedah, je menil g. Cotič, da se more čutiti srečno ljudstvo, ako ima med seboj svečnikov, ki tako čutijo žnjim in stoje brez vsacega obzira v bojnih vrstah za pravice naroda.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metodija.

(Brzojavno poročilo.)

LOGATEC 2. Danes se je izvršila skupščina družbe sv. Cirila in Metodija ob številni udeležbi podružnic. Logatčani so „družbo“ prav prisrčno vsprejeli. Dolenji in Gorenji Logatec sta vsa v narodnih zastavah, cesarskih zastav ni videti. To dela izvrsten utis. Takoj ob vhodu v Gorenji Logatec je vsprejela došle goste velika množica, na čelu župan in župnik. Zastopana so bila tu narodna društva, narodno ženstvo v narodni

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

SI. Viliński.

I.

„Si-ti, Jozef?“ se je oglasil slaboten glas.

„Da, mati, jaz sem, pa Poljanškov Francelj je z mano!“

„Kje je?“ je vprašala in stegnila suho roko Poljanšku nasproti.

Poljanšek je stopil bližje in jo prijel za roko. Iz njenega bledega obraza je strmelo vanj par belih, mrtvih oči.

„Kako je, mati?“ je vprašal Poljanšek. „Ah, tako... Od Vseh Svetih nič več ne vidim, pa zganiti se tudi ne morem. Le božje deklet, smrti, čakam.“

S temi besedami je posegla po molekuli in zopet začela prebirati debele jagode.

Zdenčar je zopet zastrl zavese in sprovel Poljanška v kuhinjo. V kotu je stala ognjišče, ob oknu, skozi katero se je videlo

jez in daleč v hrib, miza in par stolov ob njej. Na mizi kup knjig, par starih ilustriranih časnikov in različni papirji, dovršene in nedovršene skice in risarije.

Nad mizo pa je visela v priprostem okvirju skica, risana s svinčnikom. Drobnokmetško deklet z velikimi, hrepenečimi očmi in z lahkim smehom na malih ustnah.

„Kdo pa je to?“ je vprašal Poljanšek in pokazal na skico.

„Dolnikova Lenica, ki se kedaj ustavlja tu v žagi.“

Zdenčar je stopil v kot in porinil stoljalo z malo zagrnjeno sliko na sredo sobe.

„Glej, Francelj, nikomur nisem še pokazal te slike, a tebi jo pokažem. Žalostno mi je mlademu umirati, nikogar nimam, ki bi mu razložil svojo boleost; zato izlivam na platno svojo dušo...“

Odgrnil je sliko.

In Poljanšek se je začudil tem barvam. Tam v ozadju pomladna poezija, modre, komaj vidne gore v dalji, potem zelenje in cvetje. V ospredju pa Lenica, stoječa ob nizki ograji; rmené cvetke cveto ob njej, a

njena roka drži bel slakov cvet ob ograji, kakor bi ga hotela utrgati. Glavo ima sklonjeno in oči zro na šopek rožmarina na prsih...

„Krasno!“ se je čudil Poljanšek.

„Ni končano... Obraza ne morem zadet, kakor sem ga tam-le na skici. Takrat sem se upal v življenje, a zdaj ne več... Žalostno mi je, kakor bi smrt šla mimo...“

Zagrnil je sliko in postavil stoljalo na prejšnje mesto. Potem je ponudil Poljanšku stol in sédel tudi sam.

„Glej, tako-le umiram sredi življenja. O, veliko dušo imam, velike, velike misli — a kaj, ko jih nikoli ne dosežem... V svet se mi toži, pa Lenične lepe oči mi ne gredo iz spomina — a v to samoto sem priklenjen in one oči umirajo pod mojo neokretno roko na platno...“

„Ti ljubiš Lenico?“ ga je prekinil Poljanšek.

„Da, pa ne vem... Čemu vznemirjati deklet z mojo ljubeznijo?... Čudno, da me gospodar že davno ni odslovil iz žage, saj tako komaj delam... A dober je, tu in tam mi

daja hlapca v pomoč — saj nemara vidi, da ne bom več dolgo. In v takem življenju naj mislim na Lenico?... Ha ha... Mala, nežna Lenica — pa jaz, ki grem proti koncu...“

Zopet se je suho zasmejal.

Zunaj je šel oblak čez nebo in zakril solnce za par hipov; na nizki, potrti vrbi ob jezu je zatrepetalo malo perje...

In France je začel govoriti Zdenčarju o življenju in radosti, o ljubezni in o ciljih, ki se pokazujejo v mladih dneh...

„Molči mi o tem!“ ga je vstavil Zdenčar, vstal in začel hoditi nemirno po sobi. Tihota je zavladovala, le zunaj je šumela voda.

Poljanšek se je odpravil. Še enkrat je videl mrtve oči Zdenčarjeve matere, ko jo je pozdravil; še enkrat je stisnil prijatelju roko in mu ob slovesu naročil, naj mu kaj piše.

Ko je stopil pod jasno pomladno nebo, bi bil rad pozabil Zdenčarja in njegov blede obraz, a ni mogel.

Z nesoglasjem in čudnim disakordom v duši je prišel opoludne domov.

(Pride še.)

noši in šolski otroci v belih oblekah. V imenu Logatec je vsprejel in pozdravil goste župan g. Lenassi v kratkih in pristranih besedah. Zabvalil se je, da je družba letos izbrala Logatec za ta narodni praznik. Na to je pozdravil goste župnik Lavrič, v imenu podružnice je pozdravil adjunkt g. Prevc, v imenu logaških rodoljubkinj gđc. Puppisova, za občino Dol. Logatec župan Mulej, za šolsko mladino deklica Punčuh. Prvomestnik mons. Tomo Zupan se je vsem v vznešenih besedah zahvaljeval za pristrani vsprejem.

Na veliki skupščini je podal družbeni podtajnik Bradaška tajniško poročilo, v katerem je ostro bical speče podružnice. K vodstvenim poročilom se je razvila dolga debata, kjer so govorniki povedali na adresu vodstva marsikatero odkrito in odločno besedo. Dolgotrajna in mestoma burna je postala seja pri volitvah. Skupščina je zahtevala, da pride v odbor en Tržačan in da se izločijo oni člani, ki ne morejo izvrševati oborniškega dela.

Pri volitvah je imela opozicija tako večino, da je moralo vodstvo vsprejeti njeno kandidatno listo. Izvoljeni so v vodstvo: računski svetnik Svetek Anton, prof. dr. Iv. Svetina, nadučitelj Fran Črnogoj, notar Aleks. Hudovernik, prof. dr. Ivan Merhar, župnik Ivan Vrhovnik. V nadzorstvo so bili izvoljeni: prof. dr. Fran Ilešič, odvetnik dr. Vlad. Ravnihar, posl. Fran Povše, dr. Danilo Majaron, Fran Pavlič. Glavni in najvažnejši dogodek skupščine pa je, da se je prepričala običajna udanostna izjava cesarju.

Skozi 20 let je upošljala skupščina prav po nepotrebnem udanostno brzojavko. Družba sv. Cirila in Metodija se začelja tam, kjer je nehala cesarska oblast vršiti svojo dolžnost. To se je slednjič uvidelo in danes se je „Družba“ osvobodila pege na svojem značaju. Slovenska samozavest in slovenski ponos sta danes slavila lepo zmago. Enoindvajseta skupščina je čestit dan v zgodovini „Družbe sv. Cirila in Metodija“. Naša srca so jej odslej še bližja.

Srbska skupščina.

(Brzojavno poročilo).

BELIGRAD 2. Skupščina je nadaljevala debato o pooblastilnem zakonu za trgovinski provizorij. — Minister notranjih stvari Protić je izjavil, da se vlada ne boji odgovornosti za slučaj, ako sama od sebe podaljša modus vivendi, vlada zahteva temveč v predloženem načrtu naknadno pooblastilo. — Socijalist Lackević je stavil dodatni predlog, naj vlada s primernimi odredbami prepreči neprimerno draženje živil, ker izkorišča velika množica špekulantov carinski boj, da grdo opeharja konsumente. Govorilo je še več govornikov, na to je bila pa debata o pooblastilnem zakonu odgodjena za jutri.

Dogodki na Ruskem.

Včeraj je bil zopet masten dan za naše sovražnike Rusije. Z borze so se širile po mestu velesenzacionalne vesti in „Piccolo“ je hitro — predpoludne — priredil drugo izdajo. Nikdo ni sicer znal povedati nič pozitivnega, ali ljudje so govorili po kavarnah, da vesti, došle na borzo, poročajo o uprav groznih dogodkih.

Velik del armade da se je spuntal in uporniki da so izvojevali veliko zmago. Celo to se je govorilo, da so tudi carja prijeli in da ga drže vjetega.

Nu, že v posebnem izdanju „Piccola“ se je groza tega velikega vojaškega punta precej reducirala. Brzojavke iz — Londona so pripovedovale, da so se uporne čete polastile trdnjave Sveaborg na Finskem in sedmero otokov v zalivu. Ladije „Cesarovič“, „Bogatir“ in „Amara“ da so se pridružile upornikom in da so zagospodovale na morju. Čete, poslani iz Viborga, da niso hotele dalje in so se uprle. Končno je bilo povedano, da uporne ladije obstreljavajo železnico, da tako preprečajo prihajanje čet.

Ali že to je bilo dovolj za radovednost in — nerazodnost tržaškega občinstva. Vse je nestrpno pričakovalo večernega „Piccola“, uverjeno, da bo čitalo o revoluciji, kakoršnje še ni videl svet. Toda — kako razočaranje! Mesto velikanskih, kričečih napisov — kakor so v navadi pri „Piccolu“ ob izrednih dogodkih, je bil napis že prvi brzojavki skromen in se je glasil: **Hude izgube — upornikov!** A najlepša je ta-le: iz sinočnih brzojavk doznajemo, da so ravno tiste ladije, ki so se baje uprle, streljale na utrdbi,

v katerih so bili uporniki in da ti zapuščajo zasedene otoke! Vrh tega javljajo brzojavke, da so videli v Helsingforsu vibrati belo zastavo, da so se uporniki „dali prepričati“ od vojaških oblasti, ki so jim dovolile „velike koncesije“.

Dovolj bodi. Vesti od zjutraj do popoldne so v tako kričečem protislovju, da mora biti jasno vsakomur, s kako previdnostjo treba vsprejemati vesti iz Rusije o revoluciji.

Končno naj dodamo še, da se tudi sinočnja poročila o prizadevanjih Stolipina za sestavo ministerstva glase precej ugodno. Stolipin da je dovolil še nadaljnih koncesij, vsled česar da so se Lvov, Gušov in grof Heyden izjavili pripravljene za vstop v Stolipinovo ministerstvo.

Brzojavke, došle nam po noči, dobe čitatelji na tretji strani.

Ruska trdnjava Sveaborg.

V kateri se je spuntala posadka, leži v Finskem zalivu v guberniji Upland velike kneževine Finske na otočju, ki zapira pristanišče mesta Helsingfors. V Sveaborgu je posadka 6000 mož. Glavne utrdbi so na petih otokih, ki so zvezane med seboj z mostovi. Na otoku Vargo je šola mornarjev, arzenal, skladišče orožja, dva deloma v pečino izklesana doka za ladije in spomenik zgraditelja trdnjave, švedskega maršala Ehrenfrarda. Južno od Varga leži najmočnejši fort, Gustavsfard. Sveaborg so si osvojili Rusi leta 1808. Leta 1855 je bombardirala trdnjavo združena angleško-francoska flota, od tedaj so pa trdnjavo še bolj utrdili, tako, da jo imenujejo „Severni Gibraltar“.

Dogodki na Balkanu.

Carinska zveza balkanskih držav.

Ugledni romunski list „Patriot“, glasilo ministerskega predsednika, je nedavno priobčil članek, v katerem se glasi med drugim: Z ozirom na postopanje in pretenzije Avstro-Ogrske, je neobhodno potrebna carinska zveza med Romunsko, Srbijo in Bolgarsko. Ako se dobro premisli delovanje Avstro-Ogrske, ne more isto biti nikomur simpatično, marveč se nasprotno dobiva prepričanje: da so interesi vseh balkanskih držav nasprotni interesom habsburške monarhije in da se interesi vseh balkanskih držav, to je Romunske, Bolgarske in Srbije v toliko identificirajo, da se mora človek čuditi, da do danes še ni prišlo do carinske zveze med temi državami. Taka zveza bi dala tem državam tako velik polet, da bi Avstro-Ogrska ostala povsem na drugem mestu.

Protest patrijarhata.

Iz Carigrada poročajo: Sinoda grškega patrijarhata je sklenila energično protestirati na turški vladi in poslaništvih velevlasti proti preganjanju Grkov v Plovidvu in Stanimaki. Patrijarhat bo zahteval, da se mu povrnejo cerkve, ki so se jih polastili Bolgari, in da se krivce kaznuje. Patrijarh je že storil potrebne korake pri velikem vezirju.

Grška banda uničena.

Glasom vesti, ki jih je prejela turška vlada, je bila neka grška banda, ki je hotela zažgati bolgarsko vas Gornico v monastirskem vilajetu, uničena. 14 mož je bilo ubitih, eden pa ujet.

Domače vesti.

Županom v Cerknem je izvoljen gosp. Anton Kosmač.

Umrli je v Ljubnem upokojeni viši deželno-sodni svetnik I. Delpin. Deloval je kakor okrajni sodnik v Litiji in Škofji Loki, nakar je bil premeščen v Celovec.

Političen shod v Celju. Politično društvo „Naprej“ priredi dne 16. t. m. v „Narodnem domu“ v Celju političen shod, na katerem se bo razpravljalo o volilni reformi z ozirom na Slovence.

Novi predpisi za ženitve častnikov. V vojnem ministerstvu so izdelali nove predpise o ženitvi častnikov. Predelane predpise so odposlali sedaj ministerstvu za deželno brambo, da bodo v vseh delih armade veljala enaka glavna načela. Kavcije nameravajo znižati in sicer bi znašale kavcije za nižje častnike 40.000, za stotnike 30.000 in za majorje 20.000 kron, v mornarici pa nekoliko več. Višim šaržom ne predpisujejo kavcij. Nove predpise objavijo najbrž še le prihodnje leto.

Pripuščanje prosilcev v prakso v svrhu imenovanja poštnimi oficijanti. Dne 1. vinotoka 1906 začne se praksa za dosego mest poštnih oficijantov.

Moški prosilci morajo najkasneje do 1. kimovca 1906 predložiti podpisanemu ravnatelju zadevne s kolekom 1 krone kolekovanane prošnje s sledečimi prilogami: 1) krstni list; 2) domovinski list; 3) spričevalo državnega zdravnika o sposobnosti prosilca za poštno službo; 4) spričevalo z dobrim vspehom dovršenega četrtega letnika kake tuzemске srednje šole, ali najmanjše dvorazredne trgovske šole, ali odhodno spričevalo o popolnoma dovršeni meščanski šoli; 6) spričevalo o lepem vedenju, izdano od pristojnega okrajnega glavarstva ali policijskega ravnateljstva; 6) eventualno vojaško knjižico; in 7) spričevalo o znanju jezikov, ki se zahteva za poštno službo.

Glede natančnejih določil o praksi in skušnji kandidatov opozarja se na naredbo c. kr. trgovskega ministerstva od 3. malega travna 1906, ki je razglašena v državnem zakoniku št. 77/1906 in v poštnem in brzojavnem nareddniku št. 39/1906, nahajajočem se na vsakem poštnem uradu.

Izlet „Trgovskega izobraževalnega društva“ v Gorico, ki se je vršil minolo nedeljo, 29. julija, je vspjel jako lepo, za kar smo vsi udeleženci dolžni veliko zahvalo našemu društvu, oziroma njegovemu delavnemu odboru, ki se popolnoma zaveda potreb trgovskega življa in njegove izobrazbe. Trgovci, ki morajo po ves teden se mučiti in truditi v svojih prodajalnah, so gotovo potrebni ob nedeljah (edinem svobodnem dnevu), nekoliko razvedrila. In, ako se tedaj združuje prijetno s koristnim, so se taki dnevi uporabili popolnoma dobro. Tak človek, ki je tudi svoj svobodni dan uporabil, da si je poleg zabave razširil tudi svoje obzorje in se s tem nekaj naučil, ne more reči, da je izgubil dan po nepotrebnem.

Predalec sem zašel in povrniti se mi je k našemu nedeljskemu izletu! Malo pred eno uro popoldne se nas je zbralo 67 izletnikov na novem kolodvoru, kjer smo se divili lepemu poslopju in še lepšim napisom — seveda nemškimi in italijanskimi.

Drdranje mimo nekdanje sv. Andrejske postaje, ki so jo popolnoma podrli in bo čez nekaj let že pozabljena, sem se nehote spomnil, kako vse mine na svetu: kar je danes slavno — splošno čislano — se v par letih pozablja...

Kmalu smo pod sv. Jakobom in potem naprej proti sv. Ani, skozi tunel v Rocolu, sv. Ivanu do openskega tunela. Po vsej tej progi imamo krasen razgled na mesto in na morje. To je res nekaj krasnega, ta pogled na morje hiš, ki se blišče v solčnih žarkih kakor bi bile posijane z biseri — v ozadju pa morje! Do openskega tunela se nam oči lahko vedno naslanjajo ob tem krasnem razgledu. Ali tudi potem je dovolj lepega ob progi tja do Gorice.

V Gorici nas je pričakoval na kolodvoru g. Drufovka, ki je prišel v imenu „Trgovskega-obrtnega društva“ in nam bil zvest ciceron po vseh naših potih. Izrekamo mu še na tem mestu pristrano zahvalo.

S kolodvora smo jo udarili proti Solkanu. Močil nas je sicer mal dež, ali nismo se zmenili za to, saj je zopet kmalu zažarelo julijsko solnce. V Solkanu smo si ogledali velikanski most, o katerem je dal naš predsednik, g. J. Uličakar, nekoliko podatkov. Vsi smo občudovaje ogledovali to ogromno tehniško delo.

Čas nam je bil kratko odmerjen — morali smo proti mestu nazaj, da vidimo še starodavni goriški grad. Ob vhodu v trdnjavo, kjer sta nameščeni danes dve stotnji vojakov, je napis, da je bil ta grad znan že leta 1001. Avstrija ga je dobila leta 1500., ko je prišla vasa goriška mejna grofija v njene roke, a že prihodnje leto, 1501., ga je na novo utrdila. Leta 1508. so si ga osvojili Benečani, toda Avstrija ga je leta 1509. zopet iztrgala Benečanom.

Od leta 1660. je grad vedno v enakem stanju. Kdor je prišel v Gorico, naj ne zamede ogledati si tega gradu. Lahko se gre tudi na stolp, od koder je krasen razgled po vsej Goriški. Gosp. predsednik nam je razkazoval in imenoval nekaj krajev in gora, ki jih je videti. Med vsemi vasmi je izletnike najbolj zanimal št. Andraž, ki je znamenit po tem, da nima nobenega občinskega davka!

Ko smo zastopili svojim duševnim potrebam, treba je bilo misliti tudi na naš železček — zavili smo jo k Jelenu, kjer smo bili jako dobro postreženi, samo čakati smo morali nekoliko predolgo.

Med veselimi pogovori je jako hitro minula ura, odmerjena za počitek; treba je bilo pripraviti se za odhod.

Po pristranem pozdravu od g. Drufovke se je večina izletnikov odpeljala nazaj proti Trstu, nekateri so pa ostali še v Gorici, kjer so se jim pridružili še nekateri gg. trgovci, prišedši s svojega izleta.

Minul je naš izlet, a spomin na njegovo prijetnost nam ne izgine tako hitro iz spomina. Zahvaljujemo se slavnemu odboru „Trgovskega izobraževalnega društva“ za prireditve izleta, kakor tudi gospodom Goričanom za njihovo kolegijalnost. Žal nam je, da se nismo poprej bolj natanko dogovorili, da bi bili priredili skupen sestanek. Kar se ni, se pa še lahko zgodi.

Udeležene c.

Razpisani službi. Ravnateljstvo c. kr. kaznilnice v Kopru potrebuje takoj pisarja. Zahteva se od prosilca popolno poznanje nemškega jezika in to, da je izvožban v kancelijskih in računskih poslih.

Pri c. kr. okrajni sodnji v Kanalu je pa razpisano mesto uradnega sluga.

Motociklistom! Tukajšnje c. kr. namestništvo je z odlokom iz dne 25. julija t. l. zavkazalo vsem kompetentnim oblastim, naj pazijo, da bodo vsi motociklisti imeli številko od zadej, ker, ako jo imajo spredaj, ni to veljavno, kajti ako je številka spredaj, nima redar časa, da bi jo videl.

„Naš dan“! Pišejo nam: Vaš gospod „Brun“ misli, da je iznašel Ameriko, ko je napisal notico o veliki slavnosti, ki jo bo prihodnje nedeljo obhajalo naše „Tržaško podporno in bralno društvo“!

Ono, kar je „Brun“ napisal (gotovo se je vozil v brunu na sprehod!) smo mi tržaški Slovenci vedeli že pred mesecem dni! A ne samo mi, vedeli so to tudi naši bratje širrom naše slovenske domovine! Da je „Brun“ napovedal naravnost — velikansko narodno slavlje, je tudi naravno, prvo, ker v nedeljo popoldne ob 4. uri začne res narodno slavlje, in v drugo, ker je g. Brun vedno optimist — on vedno pretiruje, mesto da bi delal!

Torej! Kar se tiče slavlja, ki ga bo slavilo „Trž. podp. in bralno društvo“ prihodnje nedelje, smo torej edini. Tudi jaz sem prepričan, da se nas omenjenega dne zbere v ulici Stadion najmanj toliko, kolikor je nas „Brun“ napovedal.

Bratovska ljubezen. 33-letni težak Viktor P., ki prenočuje na ljuškem pramočevališču v ulici Gaspere Gozzi, je bil včeraj aretovan, ker je pred sinočnjim prijetjem težko ranil svojega brata Frana. Ouvečen je bil na policijski komisarijat pri sv. Jakobu, kjer so ga vzeli na zapisnik in potem pridržali pod ključem.

Neznani so udri v spalnico 24-letnega Karola Podreka, ki stanuje v ulici di Riborgo št. 35 in so mu ukrali par čevljev, vrednih 6 kron.

V morskem kopališču pri svetilniku je bil sinoči ob 6. uri in pol aretovan 17-l. Božo L., ker je pismonošo Mihaela Kocijana ukradl par čevljev, vrednih 12 kron. Na policiji so ga vzeli na zapisnik in potem izpustili na svobodo.

Iz jeze jo je zadel mrtvoud. V Gradcu je zadel mrtvoud 59-letno Ivano Kramaršič, ker se je silno razjezila nad nekim kovaškim pomočnikom.

Kolodar in vreme. Danes: Najdenje sv. Stefana; Strašimir; Mirača. — Jutri: Dominik, spoz.; Hranko; Ljubučica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne 32,5° Celsius. — Vreme: vroče.

Društvene vesti in zabave.

Srbsko pevsko društvo v Trstu. Pišejo nam:

Čemar se nismo niti osmneli nadejati se pred par leti, doživeli smo sinoči: italijansko in slovanško občinstvo divilo se je in navdušeno ploskalo v doslej pač nepoznani harmoniji divnim slovanskim himnam v restavraciji Depretis na Acquadottu. Tu nastopa namreč od sinoči naprej srbsko pevsko in muzikalno društvo: „Vesela Sumadija“ iz Smedereva. Že pri prvem koncertu je bilo navzočega mnogo slovenskega občinstva in ker društvo v resnici zasluži, da se ga moralno in materijalno podpre, prihitimo jutri in k nadaljnim predstavam polnoštevilno, da bomo lahko zopet na najšumnejši tržaški ulici zopet enkrat ploskali svoji milijenci, slovanski pesmi. Podrobneje poročilo o posamičnih točkah priobčimo jutri.

Vipavsko gasilno društvo bo obhajalo dne 8. sept. t. l. svojo 25-letnico. Vsa ona slavna gasilna, kakor tudi vsa druga društva, ki bi se slavnosti udeležila, so naprosena, da se zglasijo do 15. avg. Prosi se tudi, da naznanijo, ako se udeležijo z zastavo. Vspored bo sledil.

izlet na Črno prst v Bohinju. Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, dne 5. avgusta t. l. izlet na Črno prst v Bohinju (1845 m.) Ta gora nudi obiskovalcem krasen razgled in ima tako mnogovrstno floro, da se lahko imenuje pravi planinski vrt. Na planini pod Liscem stoji Orožnova koča „Slov. planin. društva“. Izletniki se odpeljejo iz Ljubljane v soboto dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne ali pa ob 10. uri zvečer in pridejo v Bohinjsko Bistrico ob 8. uri zvečer v soboto ozir. ob 2.17 zjutraj v nedeljo, od koder je potem odhod k Orožnovi koči in na vrh Črneprsti. Odbor „Slovenskega planinskega društva“ vabi svoje člene kakor tudi sploh vse prijatelje planinstva, da se vdeležijo izleta v obilnem številu.

Ker je v koči malo prostora za prenočevanje, je umestno, da izletniki, ki pridejo v soboto v Bohinjsko Bistrico, tam prenoče. Osrednji odbor „Slovenskega planinskega društva“

Darovi.

Gospod Ivan Kokalj je podaril obresti od l. 1905 od svojega deleža vplačanega pri društvu „Narodni dom“ v Trstu kakor sledi:

Dramatičnemu društvu v Trstu K 2, Di-
jaski kuhinji K 2, za Vilharjev spomenik v
Postojni K 1, za novo zastavo Čitalnice sv.
Jakoba v Trstu 1 K.

Ta denar se nahaja pri upravnistvu
„Edinosti“, dotičnikom na razpolago.

M. L. mesto venca na krsto pok. Dar-
rinke 10 K, Ivan in Vekoslava 10 K v spo-
min hčerke za možko podružnico družbe sv.
Cirila in Metodija.

Bratje Sokoli!

Odbor „Tržaškega Sokola“ vabi
vse svoje brate, ki imajo sokolski
kroj, da pridejo danes točno ob 9.
uri zvečer v društveno telovadnico
na važno posvetovanje.

Ob enem prosijo odbor vse brate člene,
ki se mislijo vdeležiti I. hrvatskega vsesokol-
skega izleta v Zagreb dne 2. in 3. septembra
1906, da mu naznanijo ustmeno ali pisмено
in to čim prej, da zamore preskrbeti zadostno
prenočišče in vse potrebno ukreniti za
izlet.

Če bi se prepoznali prijaviteli, ne bo
možna zamisliti za prenočišče. Na zdar!

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica v Kamniku. V me-
secu juliju 1906 je 173 strank uložilo kron
62.660'72, 175 strank dvignilo K 69.123'17,
5 strankam izplačalo se je hipt. posojl K
11.000'—.

Stanje hranilnih vlog K 1.473.158'66,
stanje hipoteknih posojil 1.062.756'60. De-
narni promet 214.464'72.

Novo železniške proge v Dalmaciji.

Avstrijski minister za železnice je izjavil,
da se bo v kratkem gradila železniška proga
Trogir—Kaštela. Glede zveze z monarhijo je
izjavil, da se Madjari protivijo progi Knin—
Novi, priporočajo pa Knin—Ogulin. Samo
tedaj bi se madjarska vlada ne protivila progi
Knin—Novi, ako bi avstrijska vlada gradila
druge črte v korist Ogrske.

Razne vesti.

* **Osemleten morilec.** V Bataresu na
Ogrskem sta se pri igranju sprla dva dečka.
Osemletni Maks Szarko je sunil petletnemu
Ladislavu Gurszu nož v prsi, da se je La-
dislav mrtev zgrudil.

* **Prebivalstvo Bosne in Hercegovine.**
Po uradnem izveščju bosanske vlade je zna-
šalo leta 1904 število prebivalstva v Bosni in
Hercegovini okoli 1.700.000 duš. Od teh je
bilo 760.000 pravoslavnih, 590.000 mohame-
danov in 360.000 katolikov. Židov je v Bosni
okoli 10.000, drugovernikov približno 4000.

* **Prebivalstvo Londona.** Glasom neke
pravkar izdane statistike ima Veliki London
sedaj nad 7.100.000 prebivalcev, torej za
pol milijona več nego leta 1901. London ima
toliko prebivalstva kolikor Češka.

* **Danski kralj obišče otok Island.**
Danski kralj je objavil členom islandskega
altinga (deželnega zbora), ki so prišli te dni
v Kodanj, da hoče v prihodnjem letu obi-
skati otok Island. Rekel je, da ga bo naj-
brže spremljal odbor danskega državnega
zbora.

* **Dr. Fran Potočnjak** je postal odvet-
nik v Zagrebu.

Brzojavne vesti.

**Sestanek cesarja Viljema in kralja
Edvarda.**

DUNAJ 2. „N. Fr. Presse“ poroča, da
se cesar Viljem in kralj Edvard sestaneja
dne 15. avgusta. Kralj Edvard se ustavi v
gradu Friedrichhofu en dan. Dne 16. avgu-
sta pride v Marijine vari.

**Ogrski ministri Wekerle, Andrassy in
Košut.**

ISL 2. Ministerski predsednik dr. We-
kerle in minister vnanjih stvari grof Andrassy
sta danes zjutraj odpotovala iz Isla ter se
vrnila v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 2. Minister za trgovino
Košut se poda danes v Karlove vari, kjer
ostane približno tri tedne.

Nadvojvoda Fran Ferdinand.

BAD GASTEIN 2. Nadvojvoda Fran
Ferdinand je danes dospel semkaj s soprogo
ter je napravil izlet v Bockstein. Nadvojvoda
se vrne še danes zvečer v Solnograd.

**Državnozborska dopolnilna volitev na
Ogrskem.**

BUDIMPEŠTA 2. Na današnji državno-
zborski dopolnilni volitvi v Nagy-Körösu je bil
Bela Barabas soglasno izvoljen poslancem.

Protigrški shodi na Bolgarskem.

SOFIJA 2. Povodom današnje obletnice
pričetka makedonske revolucije so bili v več
pokrajinskih mestih protigrški shodi, ki so se
pa hvala policijskim odredbam izvršili mirno.
Le v Peširi sta bili napadeni grška cerkev
in šola. Za protigrški shod, ki se bo vršil
prihodnje nedelje, se delajo velike priprave.
Oblastine so izdale stroge odredbe, da pre-
prečijo izgrede. Prihodnje dni se pričakuje
tukaj deputacija romunskih nacionalistov, ki
ima izraziti Bolgarom svoje simpatije za pro-
tigrško gibanje.

Srbska modra knjiga.

BELIGRAD 2. Danes je bila izdana
modra knjiga o avstrijsko-ogrsko-srbski diplo-
matski korespondenci glede pogajanj o trgo-
vinski pogodbi v času od 16. marca do 7.
julija t. l.

Vaje francoske mornarice.

MARSILJA 2. Minister vojne mornarice
in vojni minister sta se ob 9. uri dopoldne
podala na ladijo, nakar se je vršila revija
eskadre. Na to so odplule vojne ladije v
južno-zapadni smeri.

**Podmorski čoln za nemško vojno
mornarico.**

KIEL 2. Na tukajšnji ladijedelnici „Ger-
mania“ je bil danes zjutraj spuščen v vodo
podmorski čoln, ki je zgrajen za nemško
vojno mornarico. Da se čoln popolnoma do-
gradi, bo treba še približno pet tednov, tako,
da bo možno pričeti z voznjami za poskušnjo
še le sredi septembra.

**Pritožba grškega diplomatskega
poslovodje.**

CARIGRAD 2. Tukajšnji grški diploma-
tski poslovodja se je pritožil pri porti radi
protigrških dogodkov v Plovidvu in drugih
krajih. Porta je opozorila na to bolgarsko
vlado.

Potres.

STUTGART 2. Sinoči ob 8. uri zvečer
je bilo po vsej deželi čuti lahek potresni su-
nek, ki je trajal dve sekundi.

Iz Perzije.

RIM 2. „Agenzia Stefani“ poroča iz Te-
herana: Minister vnanjih stvari Muesir ed
Dauleh je imenovan velikim vezirjem.

Nevihta na Danskem.

KODANJ 2. Silna nevihta je včeraj po-
poldne in po noči razsajala po večem delu
Danske in je povzročila znatno škodo.
Osem ljudi je ubila strela; v osem kmečkih
hiš je udarila strela ter so pogorele.

Perzija in Turčija.

TEHERAN 2. (Petrogr. brz. agentura).
Med Perzijo in Turčijo so nastali zopet pre-
piri radi meje. En turški oddelek je namreč
zasedel neko zemljišče, ki se je smatralo do-
slej kakor perzijsko.

R u s i j a.

PETROGRAD 2. Glavni brzojavni urad
so po noči zasedle čete.

TERJOKI (Finska) 2. (Petrogr. brz.
agent.) Vai voditelji kadetne stranke so vče-
raj dospel semkaj. Pogreb umorjenega po-
slanca Herzensteina se bo baje vršil v Mo-
skvi. Kakor se govori, se je umorstvo izvr-
šilo na povelje „Zveze aktivnega boja proti
anarhiji“. Dve osebi sta na sumu, da sta iz-
vršili umor. Radi suma sokrivde je bil areto-

van postajni orožnik, ki so ga ponovno videli
skupaj z onimi osebami.

Položaj v Helsingforsu.

HELSINGFORS 2. (Petr. brz. agent.).
Splošni štrajk, ki so ga nameravali proglasiti
delavci in „rudeča garda“, se ni posrečil. V
mestu se še ni povrnil mir. Tekom dneva je
dospelo semkaj novo vojaštvo. Sodne oblast-
nije so zahtevale, naj se zapre štiri osebe,
ki so jih za časa nemirov aretovali v prista-
nišču, ker so imele orožje v roki. Po noči je
bil železniški tir na več krajih poškodovan.
Včerajšnji kurirni in poštni vlak iz Petro-
grada je bil zadržan. En del proge so po-
pravili vojaki. Na mnogih mestih je bil po-
škodovan tudi brzojav. V mestu pričakujejo,
da pride semkaj eskadra.

HELSINGFORS 2. Sinoči ob 7. uri zve-
čer sta oklopnjači „Cesarevič“ in „Bogatir“
pričeli močno streljati na forte, ki so jih za-
sedli ustasi. V začetku so forti odgovarjali
na streljanje, ob 9. uri so pa prenehali. Vi-
deti je posamične ladjice, na katerih zupu-
ščajo uporniki posamične otoke.

PETROGRAD 2. „Novoje Vremja“ po-
roča iz Kronstadta, da so govorice o upor
posadke neresnične, pač pa so nastali nemiri
pri 4. in 7. flotni ekipaži. Brezlični brzojav
ne posluje že dva dni. Glasom poročila lista
„Dvadsati Vjek“ so sinoči v Helsingforsu
opazili na trdnjavi Sveaborg belo zastavo.
Okolu polnoči je na enem otokov nastal
požar.

Upor v trdnjavi Sveaborg udušen.

PETROGRAD 2. (Petrogr. brz. agent.)
Upor v Sveaborgu je udušen. V Kronstadtu
so bili v minoli noči nemiri v eni flotni eki-
paži. Zvesti deli čete so hitro udušili nemire,
pri čemer se je uporabljalo tudi strelno
orožje.

HELSINGFORS 2. (Petr. brz. ag.) Vsi
uporniki trdnjave Sveaborg so se udali. Na
ukaz carjev je bilo sestavljeno vojno sodišče,
da sodi upornike.

Upor v Tiflisu.

TIFLIS 2. (Petrogr. brz. agent.) Dne
30. julija se je spuntalo pet stotnij pešpolka
Samur, ki se nahaja v vasi Dašlagar. Povelj-
nik polka, dva druga častnika in svečenik
polka so bili ubiti. Iz Groznega so odšle čete,
da uduše upor. Od tukaj je bil odposlan 4.
batalijon sirelcev.

TIFLIS 2. (Petrogr. brz. agent.) V 83.
pešpolku Samur se je spuntalo devet stotnij.
Ko so došli kozaki, so se puntarji udali ter
so izročili štiri kolovodje. Častniki in vojaki
drugih stotnij, ki so izven vasi Dašlagar, so
brzojavno prosili podkralja, naj uporabi njih
in ostale dele čet, da uduše ustajo. Iz Tiflisa
je bila razun 4. batalijona strelcev odpo-
slana še ena stotnija z brzostrelnimi puškami.
Brzojavna zveza z Dašlagarjem je zopet vzpo-
stavljena.

Načrti revolucionarcev.

BEROLIN 2. „Voss. Zeitung“ poroča
iz Petrograda: Revolucionarci so nameravali,
da izbruhne v istem času upor v Sveaborgu,
Kronstadtu in Sebastopolju. Upor v Sveaborgu
je pričel prerano.

Trgovina.

Borzna poročila dne 2. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.10—19.13, angleške lire K —
do —, London kratak termin K 240.25—240.40
Francija K 95.47 1/4—95.70, Italija K 95.47 1/2—95.70—
italijanski bankovci K —, Nemčija K
117.25—117.45, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 99.40—99.70, ogrska

Izjava.

Podpisani izjavljam, da kar sem
govoril dne 1. julija t. l. v Dobravljah
proti Janezu Kjuder iz Kazljen glede
žvižganja pri veselici v Tomaju ne
morem tega z gotovostjo tr-
diti, ker sem to le od družih
slišal, da je imenovani Janez
žvižgal pri veselici.

JOŽEF OREL.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

kronska renta K 94.65—95.95, italijan ka renta K
—, —, kreditne akcije K 670—672.—,
državne železnice K 671.50—673.50 — Lombardi K
164.25—166.25 Lloydove akcije K 797—745—
Srečke Tisa K 331.75—335.75. Kredit K 496—
do 483.—, Bodenkredit 1890 K 302. 310.— R—
denkredit 1899 K 302.— 310.—. Turške K 103.00
do 16.00 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.45	100.45
„ „ srebri	100.50	100.50
Avstrijska renta v zlatu	117.85	117.80
„ „ v kronah 4/8	99.60	99.60
Avstr. investicijska renta 3 1/2 %	89.60	89.60
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	113.—	121.93
„ „ kronah 4 %	94.75	94.80
„ „ 3 1/2 %	84.70	84.70

(Dalje na četrti strani)

Ne čitaj

samo, ampak, pre-
pričaj se, da nihče
ne more tekmovati
z narodno

**zalogo olja
IVAN MILLONIG**

TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST

FILIJALKO

Campo S. Giacomo št. 16.

**Prodaja in raz-
pošiljanje na de-
belo in na drobno.**

Ceniki na razpolago.

Društvo „Narodni dom“ v Trstu
razpisuje službo

društvenega uradnika

Plača po dogovoru.

Ponudbe naj se pošiljajo na
društveni odbor v Trstu, ulica
Geppa št. 21. do 15. avgusta t. l.

**Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi**

ulica Tosa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nebene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po

posebnih načrtih.

Zastrovan cenik brezplačno in franco

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po
posebnih načrtih.

Zastrovan cenik brezplačno in franco

Tovarna pohištva

== RAFAEL ITALIA ==

Velikansko skladišče in razetava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1
po celi nizki cenah.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Gene zmerne Počkaj & Xögl HOTEL BALKAN

Akcije nacionalne banke	1744.—	1750.—
Kreditne akcije	667.50	670.—
London, 10 Lstr	240.12 1/2	240.12 1/2
100 državnih mark	117.30	117.27 1/2
50 mark	58.46	58.46
20 frankov	19.12	19.09 1/2
100 Ital. lir	95.45	95.45
Cesarski celini	11.31	11.30

Parizka in londonska borza.
 Pariz: (Sklep) — Francoska renta 97.37, italijanska renta 102.25, španska exterior 95.50, skotne državne banke 643. — Menjice na London 151.15.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi 173.—, unificirana turška renta 96.60 avstrijska zlata renta 100.55, ogrska 4% zlata renta 94.25, Landerbank —, turške srečke —, parizka banka 15.13, italijanske meridionalne akcije 8.30, akcije Rio Tinto 16.49 Vzdržana

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87.11/16 srebro 30.1/16, Lombardi 7.—, španska renta 94.7, italijanska renta 101.7/4, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju 24.32. Mirna.

Tržna poročila 2. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.86 do K 14.88, iz za okt. K 12.50 do 12.52, oves za okt. od K 12.86 do 12.88, koruza za avgust 12.6 do 12.58 Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mirna. — Prodaja: 14.000 met. stot., nespremenjeno; druga žita mirna. Vreme: vroče.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 40 1/2, za december 40 1/2, za januar 41 1/2, za maj 41 1/2. Trdno. — Kava Rio navadna loco 40—42 navadna re. elna 43—44 navadna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za avgust 17.25, za september 17.65, za oktober 17.70, za november 17.70, za dec. 17.65, za januar 17.75. — Vzdržano. — Vreme: oblačno.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Trdno, za 10 do 15 stotink višje. — Prodaja: 11.000 vreč.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 49.50, za sept. 49.75. Stalno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2. Sh; Trdno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.75, za avgust 15.75, za sept.-okt. 16.—, za sept.-dec. 16.15 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.30, za avgust 22.80, za sept.-okt. 22.45, za sept.-dec. 22.40 (stalno). — Moka za tekoči mesec 30.50, za avgust 30.65, za sept.-okt. 30.15, za sept.-dec. 29.90 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 65.—, za avgust 65.25, za sept.-dec. 67. 1/2, za januar-april 66. 1/2 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 44. 1/2, za avgust 46.25, za sept.-dec. 41.75, za januar-april 40.50 (stalno) — Sladkor surov 88 1/2 usov 22. 1/2—22. 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 25. 1/2, za avgust 25. 1/2, za okt.-januar 26. 1/2, za januar-april 27. 1/2 (mirno), rafiniran 56.50—57.— Vreme: vroče.

MALI OGLASI.
 Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.
 Tarifa je natisnjena na čelo „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede Oglasa treba navedeti na „INSERATNI ODDELEK“ „Edinosti“.
 Na vprašanja potem pisem bo dajal „INSERATNI ODDELEK“ odgovor, kolikor je mogoče, če bo pisem priročna znamka za odgovor.

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se si občinstvu Henrik Kosič

Mala družina obtoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagna, Commerciale, ali v škorklji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pisemne ali ustne preje „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Gostilničarji kateri si žele nakupiti vino I. vrste iz vinogradih brata Veleniča brez ča odpotujejo v Istro, za zmerno ceno franco Trst naj se obrnejo za nasvete in vzorce v ulico S. Francesco d'Assisi št. 64 (Trst) Pelagi Tujak. 828

Stanovanja v najem via Torricelli 4 podstrežje soba in kuhinja Kron 164-80; soba z ognjiščem K 135-96; via Torrente 40, prvo nadstropje: soba in kuhinja K 329-60; drugo nadstropje: 3 sobe in kuhinja K 597-40; podstrežje, soba in kuhinja K 247-20. — Obrniti se je ulica Campanile 12, Petjevič. 825

Kraški domači, najfinjši med v kovinsko (hermetično) zaprtih steklenicah po 1/2 in 1 lgr ponuja po zmernih cenah posestnik Pavel Ziberna, Štorje pri Sezani.

Trgovski pomočnik iz dežele, izurjen v trgovini mesa, tega blaga, z dobrimi spičevali želi svojo službo prenesti v svrhu, da se nauči italijanskega jezika, najraje kam v tržaško okolico. Ponudbe je pošiljati na naslov: A. Z. 20 H pošta Prem (Notranjsko). Poste restante. 826

Mali dvorec v škorklji na prodaj. Dvorec ima v pritličju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja; v II. nadstr. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejeno na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselivne se dvorec proda za nizko ceno. 550

Pianist star, jako zmogčen, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v granju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je prazni pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike spleh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Barvarnica
 pralnica in čistilnica na suho (s parnim strojem)
 za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike
 TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST
Albin Boegan
 O priliki plesov se izvrši najhitreje. Pregrinjala se like po 20 nov. komad.

Carlo Vitez
 Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale
 AUTORIZOVANA
 mehanična delalnica
 za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.
 Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Povodom premeščenja prihodnjega 24. avgusta
 v ulico S. CATERINA št. 9 bivši trg Gadola
 prodaja trvdka
blaga za moško obleko
JOSIP SPEHAR
 vse letno in zimsko blago pod izredno znižanimi cenami.

Podpisani javlja interesovanim osebam, da je s 1. julijem prevzel ravnateljstvo
„Prima autorizzata agenzia di mediazione Gambrinus“
 (Prvo avtorizovano agencijo za posredovanje „Gambrinus“)
 ki se bavi edino le s pivarnami in zalogami piva, kakor so: PRODAJA PIVA v sodčkih in steklenicah KUPOVANJE in PRODAVANJE hotelov, restavracij, pivotočev in vsaki drugi posel, ki se tiče omenjenih strok, tudi za spodnjo in zgornjo okolico. — Gotov podpore od strani interesovanih oseb se beležim
Mario Jesurum, Prva avtorizovana agencija „Gambrinus“
 TRST — ulica Farneto št. 10, II. nadstropje
 od 9. zjutraj do 12. opol. in od 3. pop. do 7. ure zvečer.

Dr. KOLB
 bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik
Dr. A. Mittak, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST
 Plombovanje zob po najboljših znanstvenih sistemih.
 Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. Hans Schmidt, bivši sodrug Dr. A. Mittaka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Ustanovljena leta 1867.
 Odlikovana
livarna V. Vincenc Osvaldella
 ul. Media 28 TRST Telefon 374
Mehanična delalnica.
 Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.
 Stiskalnice za grozdje,
 najnovejšega sestava na množični obrat in napredujočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke
 z obratom na vijak in vodnim pritiskom.
 Vodne stiskalnice. Preračuni na zahtvo.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
 Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847
 Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
 Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
 (Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
 Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
 Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**.
 ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER“.
 Točna postrežba in nizke cene.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
 (Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
 Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
 mej Trstom in Novim Jorkom.
 Hitri in elegantni novi brzoparobrod
GIULIA
 odpluje dne 7. avgusta t. l. v Novi York.
 Cene jako nizke.
 Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in mero) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
 Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Posredovalnica
 za
kupovanje in prodajanje hiš
V. EISELT
 Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.
 od 10. do 12. predp. in od 4. do 7. pop.

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
 koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
 pri kolesih in motocikletih potrebnih pritlikin
 mehanična delalnica — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
 TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Ermano Cattelani
 Trst, ulica Acquedotto št. 10, Trst
Inštalacija za vodo in plin.
 Velika zaloga držal za svetiljke, tulipanov, aparatov in vseh drugih predmetov za žarno luč.
Zaloga mrežic prve kakovosti.
 Izvršuje o priliki 24. avgusta povodom premeščenj stanovanja ali trgovine prenos svetiljk.
 Izposojuje svetiljke po tovarniški cen.
 Naročbe se izvršujejo točno.

V zalogi
olja, kisa, mila in kave
 v ulici Stadion št. 19
 (na oglu ulice delle Acque)
 se prodajajo vsi omenjeni predmeti
 brez konkurence.
 Blago se dobi vedno sveže.
 Odpošilja se tudi na deželo.
 Priporoča se najtoplje upravitelj
Edvard Lupieri.

Električno vpeljavo
 izvršuje
Franjo S. Dalsasso
 TRST
 ulica S. Spiridione št. 6.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje: kdor išče uradnike ali službeno osebje: kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce: kdor ima za prodati hiše, polja, dvore: kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. raj se posluž **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ štani in najbolj pripravi v dosego namena.

Vsi zdravniki se čudijo čarobnemu vspehu.

„Yo“

je ozdravljivi ekstrakt neke japonske rastline in omogoči pravkar čudeže pri revmatizmu, želodčni boleznih, srčni boli, neudih, živčnih šibkostih, pomanjkanju spanja, mrzlih rokah in nozah, bledici, krču, kažal boleznih, influenci, kašlju, nesnemu brezčanju, glavobolu. — „Yo“ čisti kri, podvoji pljučno in telesno moč, jači apetit in preskupnega; pomaga gotovo pri kataru vseh duševnih in prsnih boleznih. — „Yo“ je od bavljanje medicinskega novinstva odobrena in vsak zdravnik bo potrdil, da boljši pomoček ne obstoja. — „Yo“ se ne sme pogrešati v nobeni hiši. Pisco zahvalnih pripoznanj priča, da pomaga „Yo“ v vseh slučajih in se že v par urah čuti ozdravljivi vspeh. — Cena steklenici 1 Krone. Za popolno zdravljenje je treba 6-12 steklenic.
 Edini uvoznik:
D. Schön v Milanu
 Francesco Sforza 3.
 Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko pri Petrovicu Droguerij, IV. Běcsi u. 2 v Budimpešti
 kamor je nasloviti naročbe iz Avstro-Ogroske.